

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE CHRISTO CAPITE|| TOTIVS ECCLESIAE,|| QVINQVE LIBRIS|| explicata.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

II. De vocibus, quibus vtimur in hoc mysterio explicando.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53845](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53845)

etas ab ea persona, relatione, aut proprietate. Vnde etiam in toto opere rident ista omnia nomina.

Nos ergo PRIMO differemus de istis nominibus, ut ostendemus deduci ex Scriptura, & antiquissimis Patribus. SECUNDO, probabimus, verè tres esse re distinctos, Patrem Filium, & Spiritum sanctum, licet vnus Deus sint, ut superiore ostendimus. TERTIO, soluemus praeceptas difficultates circa hoc ineffabile mysterium, quo vnus vnus Deus, tres personas re ipsa distinctas esse credimus, & ostendemus. QUARTO, disputabimus in particulari de distinctione Filij à Patre, propter eos, qui Filium à Patre esse dicunt. QUINTO, de distinctione eiusdè Filij à Spiritu sancto, quod idem est, de processione Spiritus sancti à Filio.

CAPVT II.

De vocibus, quibus utimur in hoc mysterio explicando.

VANTVM ad PRIMVM, nomina sunt sententia, Homousios, Hypostasis, Substantia, Persona, Proprietas, Relatio, Notio, Circumscriptio, Trinitas. De quibus vocabulis duo sunt. Primò refellèda, quæ in vniuersum reprehenduntur. Illi igitur dicunt, hæc nomina quamuis profana sint, nobis retineri quinq; de causis. PRIMO, quia vtilia sunt oppugnandos hæreticos. SECUNDO, quia Patres illis vtiuntur. TERTIO, non vt aliquid dicamus, sed vt non taceamus. QUARTO, quia vtilia sunt ad explicanda mysteria Scripturarum. QUINTO, quia etsi ea in Scripturis non habeantur, tamen habentur eorum semina, & æquivalentia. Deinde hæc rationes, quas ipsi sibi proposuerunt, refellunt.

Ad PRIMAM respondent, non esse faciendum malum, vt niant bona, & præterea hæreticos, qui non vincuntur Scripturis, multò minus his vinci posse. Sed non recedunt Catholicorum sententiam, nec enim Catholicorum sententiam istis nominibus oppugnari hæreticos, sed damnari, & excludi ab Ecclesia; nam propter nouas hæreses cogimur

Haec nomina quinq; de causis

nomina inuenire, vt perspicuè distinguamur ab illis, & Catholici sciant, quid credere debeant. Vide Augustinū Tract. 97. in Ioannem, vbi ostendit fugiendas profanas vocum nouitates, sed non ipsa nomina noua, quæ contra nouas hæreses instituuntur.

Ad SECUNDAM respondent, ergo recipiendi erunt omnes errores Patrum. Sed negamus consequentiam. Patres enim nunquam omnes simul errant, etiam si aliquis eorum interdum erret: nos verò sequimur eos, quando simul aliquid docent, non quando proprias ac singulares sententias aliis contradicentibus defendunt. Exemplo sit beatus Cyprianus, quem non sequimur docentem, Baptismum esse irritum, si ab hæretico tribuatur. Scimus enim, hac in re doctores cæteros Cypriano non consensisse: & tamen sequimur. Cyprianum docentem, Christum esse Deum verum, quia id ipsum omnes Patres summa consensione docent.

Ad TERTIAM respondent, stultum esse loqui, vt nihil dicas. Sed non intellexerunt isti verba AVGVSTINI lib. 5. Trinit. cap. 9. cum ait, dici tres personas in Deo, non vt dicatur, sed vt non raceatur. Voluit enim Augustinus dicere, nullum nomen satis explicare quid sint illa tria, tamen dici personas, non vt perfectè declaremus vim & naturam diuinarum personarum, sed vt nõ omnino muti videamur, cum interrogamur, quid tria?

Ad QUARTAM respondent, nomina ista exotica & obscurissima esse, proinde inutilia ad explicanda mysteria fidei. Sed falsum id esse, paulò post demonstrabimus, cum de singulis differemus. Certè exotica dici non possunt, quæ iam tot seculis fuerunt in communi vsu totius Ecclesiæ Catholicæ.

Ad QUINTAM, negant inueniri synonyma, & æquivalentia in Scripturis. Sed hoc esse mendacium, mox planum faciemus.

